

Onderwerp Eindevaluatie aanpak problematische jeugdgroepen

Steller L.T. Rozema

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 95 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk 6986814

Datum 28-6-2018 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 21 maart 2018 informeerden wij u over de stand van zaken omtrent de aanpak problematische jeugdgroepen in de stad (brief met kenmerk 6787003). Wij spraken hierin onder meer af om voor de zomer 2018 met een eindevaluatie van de eenjarige pilot in de wijken Paddepoel, Beijum en Vinkhuizen te komen. De eindevaluatie hebben wij als bijlage 1 bij deze brief gevoegd.

Wij kijken terug op een leerzame en redelijk succesvolle pilotperiode, waarin wij samen met onze ketenpartners het landelijke 7-stappen model aan de lokale praktijk hebben getoetst. Dit heeft het zogenaamde Groninger model opgeleverd. Dit model beschrijft het proces van het in beeld brengen van een problematische jeugdgroep tot aan het daadwerkelijk aanpakken en evalueren ervan, inclusief de rol en verantwoordelijkheden die de verschillende ketenpartners hierin hebben (zie bijlage 2).

Onderdeel van het Groninger model is de Plus Min Mee methodiek. Deze landelijke beproefde methodiek hebben wij ingekocht om inzicht te krijgen in de groepsdynamiek en de specifieke rol en positie die een jongere in de groep inneemt. Op basis hiervan kunnen wij nu vrij precies bepalen voor welk gedrag deze jongeren vatbaar zijn en welke individuele en groepsinterventies noodzakelijk en zinvol zijn om dit gedrag te bevorderen dan wel te voorkomen. Alle betrokken medewerkers van onze ketenpartners zijn inmiddels getraind in deze methodiek. De training blijft ook in de toekomst beschikbaar voor diegenen waarvoor wij dit nodig achten.

Gezien onze positieve ervaringen met zowel het Groninger model als de Plus Min Mee methodiek, hebben wij besloten de pilot af te sluiten en in te bedden in ons reguliere jeugd- en veiligheidsbeleid. Het Groninger model is vanaf nu

inzetbaar in alle wijken in de stad en de regio, waar (het vermoeden van de aanwezigheid van) een problematische jeugdgroep bestaat. Daar waar nodig scherpen wij het model aan op basis van nieuwe ervaringen en inzichten, zodat het model altijd actueel en zo volledig mogelijk blijft.

Resultaten

In 2017 waren er vijf jeugdgroepen actief in de stad Groningen. De aanpak van twee van deze groepen hebben wij beëindigd.

De aanpak van de problematische jeugdgroep Centrum heeft ertoe geleid dat deze groep uit elkaar is gevallen en er op individueel niveau hulpverlening is opgestart. Bij de jeugdgroep Atensheerd bleek al snel dat er geen sprake was van een problematische jeugdgroep, maar van overlast van enkele individuele jongeren.

De aanpak van de problematische jeugdgroep in Paddepoel, een samenvoeging van de scootergroep en de hinderlijke groep Paddepoel loopt ook in 2018 door. Net als de aanpak van de problematische jeugdgroep Beijum.

Op dit moment (juni 2018) is het relatief rustig in Paddepoel. De jeugdgroep heeft positief gereageerd op de interventies, onder meer op het gebied van sport. Bijna alle jongeren voetballen meerdere keren per week bij de sportactiviteit van het jongerenwerk. WIJ Paddepoel heeft op acht gezinnen regievoerders ingezet. Na de zomer maken wij de afweging of wij de aanpak in deze wijk voortzetten of beëindigen.

De problematische jeugdgroep Beijum baart ons zorgen, ondanks alle inzet die ketenpartners daar plegen en hebben gepleegd. Hoewel de aanpak bij een deel van de jeugdgroep aanslaat, vinden er nog steeds ernstige voorvallen plaats waarbij sommige leden van deze groep betrokken zijn. WIJ Beijum heeft regievoerders ingezet op vijf gezinnen. Daarnaast loopt er een strafrechtelijk traject voor een aantal jongeren.

Onlangs is besloten om ook voor een groep van 43 jongeren, die in wisselende samenstelling op verschillende locaties in Lewenborg voor overlast zorgt, de aanpak problematische jeugdgroepen in te zetten. Er is sprake van fors middelengebruik binnen de groep. De jongerenwerkers van WIJ hebben zeer regelmatig contact met hen en zowel de jongerenwerkers, de straatjeugdcoaches, wijkagenten en stadstoezicht hebben de jeugd meermaals aangesproken. De jongeren zijn echter moeilijk aanspreekbaar op hun gedrag. Dit geldt ook voor sommige ouders.

Een groepsscan van de politie in Groningen-Zuid wijst uit dat daar waarschijnlijk ook een problematische jeugdgroep van zeven jongeren actief is. De groep wordt verdacht van diefstal en het plegen van inbraken. Wij leggen de lokale vierhoek (lokale driehoek aangevuld met de portefeuillehouder jeugd) hierover rond de zomer een concept plan van

aanpak ter besluitvorming voor. De komende periode gebruiken wij om deze groepsscan te verrijken met informatie van ketenpartners over de groep en de individuele groepsleden.

In de wijk Vinkhuizen was en is geen sprake van een problematische jeugdgroep. Er bevinden zich daar echter wel een aantal risicojongeren. Deze risicojongeren hebben wij binnen de pilot aanpak problematische jeugdgroepen en samen met onze ketenpartners WIJ Vinkhuizen, Veiligheidshuis, politie, VO-WIJ team, Halt, basisscholen, leerplicht en Backbone05 in kaart gebracht in het zogenaamde risicojongerenoverleg. WIJ Vinkhuizen voert hierover de regie.

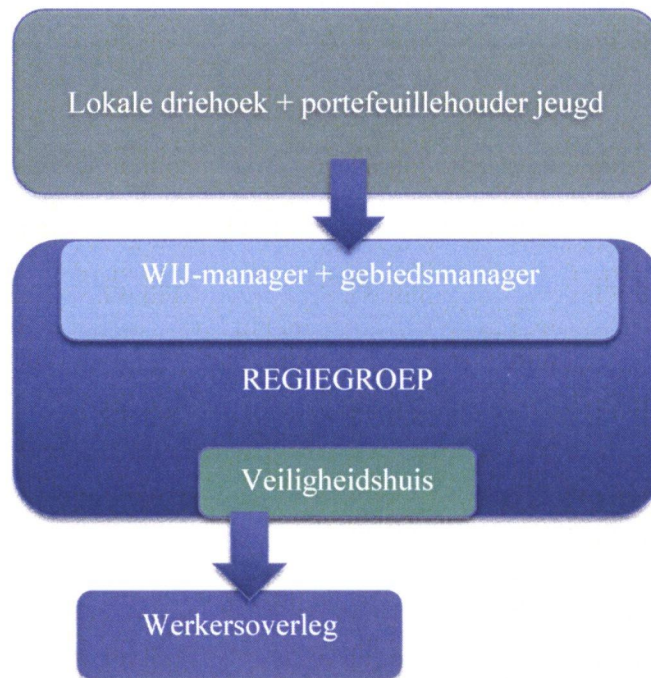
In dit overleg bespreken de ketenpartners individuele jongeren of voorvallen in de wijk. Het doel is om een jongere zo snel mogelijk iets te kunnen bieden. Dat kan een licht aanbod zijn, bijvoorbeeld dat een jongere naar Backbone050 gaat voor een leuke en zinvolle vrijetijdsbesteding. Of een zwaarder aanbod, zoals een casemanager jeugd van het WIJ-team en alles daar tussen in. Het overleg verloopt goed. Iedereen is betrokken en voelt zich verantwoordelijk. Het team is divers samengesteld en vult elkaar mede daarom goed aan.

Succesfactoren

Uit de eindevaluatie komt naar voren dat de samenwerkende ketenpartners een aantal factoren onderscheiden, die een positieve bijdrage aan de aanpak problematische jeugdgroepen hebben geleverd. Deze zogenaamde succesfactoren zijn:

1. Het Groninger model is in de praktijk getoetst en de processtappen, verantwoordelijkheden en rollen van de verschillende ketenpartners zijn uitvoerig beschreven (zie ook bijlage 2). Het vormt hiermee de blauwdruk voor de aanpak in alle andere wijken in de stad en de regio. Het model is direct inzetbaar en het is meteen duidelijk door wie welke stappen doorlopen moeten worden.
2. Wij werken met een vaste organisatiestructuur. De lokale vierhoek (lokale driehoek aangevuld met de portefeuillehouder jeugd) fungeert als opdrachtgever. In de wijk zijn de WIJ-manager en de gebiedsmanager verantwoordelijk voor de aanpak. De regiegroep stelt de leden van de werkersgroep in staat de benodigde inzet en expertise te leveren. De werkersgroep stelt een pakket van interventies op de kortere en langere termijn samen en voert deze uit. Het Veiligheidshuis brengt de juiste ketenpartners bij elkaar, verzamelt en analyseert informatie, geeft advies en bewaakt de gemaakte afspraken. Tevens organiseert het Veiligheidshuis de werkersgroepen.

Schematisch ziet het er als volgt uit:

3. Wij werken met een vast format, het zogenaamde plan van aanpak. Dit plan bevat onder meer een situatieschets, de uitkomsten van de groepsscan van de politie verrijkt met aanvullende informatie van ketenpartners en de acties en interventies op de korte en lange termijn. De lokale vierhoek neemt op basis van dit plan van aanpak een formeel besluit over het wel of niet inzetten van de aanpak.

4. Wij werken vanuit een gedeeld beeld. Het vertrekpunt hierbij is de groepsscan van de politie. De groepsscan bestaat uit informatie die is vastgelegd in (computer)systemen van de politie over de personen in een groep. Wij vullen de groepsscan aan met informatie van ketenpartners over de groep en de individuele groepsleden. Hierdoor ontstaat een zo compleet mogelijk beeld van de groep.

5. Wij hebben alle betrokken medewerkers van ketenpartners getraind in de Plus Min Mee methodiek. Deze methodiek is ontwikkeld om inzicht te krijgen in de specifieke rol en positie die elke jongere in de groep inneemt. Aan de methodiek is een applicatie verbonden, waarin betrokken ketenpartners informatie over de groep en de jongeren met elkaar delen. Op deze manier beschikken alle ketenpartners over dezelfde actuele informatie.

6. Onderdeel van de aanpak is de zogenaamde burgemeestersbrief, die tot doel heeft de jongere en hun ouder(s)/verzorger(s) te informeren dat het de burgemeester bekend is dat de jongere deel uitmaakt van een jeugdgroep en

dat ketenpartners informatie over deze groep verzamelen. De brief dient als een soort van laatste waarschuwing, maar is vooral ook bedoeld om in gesprek te komen met de jongere. Vandaar dat de brief persoonlijk wordt overhandigd door een ketenpartner die de jongere en het gezin kent.

7. Het Veiligheidshuis is de spreekwoordelijke spin in het web binnen de aanpak. Het voert de procesregie en monitort de voortgang. Omdat het Veiligheidshuis een regionaal samenwerkingsverband is, kan de kennis en ervaring die met de aanpak is opgedaan ook eenvoudig ingezet worden bij andere gemeenten in Groningen. Dit gebeurt ook al.

Aandachtspunten

De aanpak staat of valt met de medewerking en inbreng van de verschillende betrokken ketenpartners, de rolverdeling en de samenwerking tussen deze ketenpartners onderling. Dit proces verloopt in elke wijk anders. Vanuit de aanpak moet aandacht zijn voor de verschillen per wijk. Maar dient tegelijkertijd het doel van de aanpak niet uit het oog verloren te worden, te weten de overlast van de jeugdgroep zo snel mogelijk te beperken, de jongeren een passend (hulpverlenings)traject te bieden en de groep uit elkaar te laten vallen. De rol van het Veiligheidshuis als aanjager en coördinator van de aanpak is hierin essentieel.

De aanpak lijkt tot nu toe redelijk succesvol. Wij hebben goed zicht op de jeugdgroepen en de individuele jongeren uit deze groepen en hun gezinnen. Als de beoogde resultaten uit het plan van aanpak zijn behaald en er dus geen sprake meer is van een problematische jeugdgroep, dan beëindigt de lokale vierhoek de aanpak. Wij houden de individuele jongeren dan nog wel via de wijkagent en het WIJ-team in beeld en daar waar nodig zetten wij de interventies gericht op de jongere zelf en eventuele gezinsregie voort. Het beëindigen van een aanpak betekent vaak niet dat de onderliggende problematiek is verdwenen. Hiervoor is blijvend aandacht nodig.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', with a horizontal line underneath.

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage 1

EINDEVALUATIE AANPAK PROBLEMATISCHE JEUGDGROEPEN

Op 21 maart 2018 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken omtrent de aanpak problematische jeugdgroepen in de stad (brief met kenmerk 6787003). Wij spraken hierin onder meer af om voor de zomer van 2018 met een eindevaluatie van de eenjarige pilot in de wijken Paddepoel, Beijum en Vinkhuizen te komen.

Met deze eindevaluatie sluiten wij de pilot af en incorporeren wij de aanpak problematische jeugdgroepen in ons reguliere jeugd- en veiligheidsbeleid. De tijdens de pilot opgedane kennis en ervaring ontsluiten wij via een uitgebreide methodiekbeschrijving voor alle wijken en stadsdelen in Groningen.

Wij beginnen de eindevaluatie dan ook door nader in te gaan op deze methodiekbeschrijving, die wij vanwege de lokale inkleuring ervan het 'Groninger model' hebben genoemd. Vragen die in dit model aan de orde komen zijn:

- Hoe is de aanpak ontstaan en met welk doel?
- Hoe zit het met de privacy aspecten binnen de aanpak?
- Wat is het Groninger model?
- Wanneer is er sprake van een problematische jeugdgroep?
- Welke rol speelt de lokale vierhoek in de aanpak?
- Wat is een groepsscan?
- Welke rol speelt de Plus Min Mee methodiek in de aanpak?
- Welke ketenpartners zijn erbij betrokken en welke rol hebben zij?
- Hoe ziet de aanpak in de wijk er organisatorisch uit?
- Welke rol speelt het Veiligheidshuis?

Daarna staan wij stil bij de resultaten van de aanpak rondom de vijf problematische jeugdgroepen die wij het afgelopen jaar in de stad hebben gehad en bieden tot slot een doorkijkje naar de situatie op dit moment.

Ontstaan en doel aanpak

De aanpak problematische jeugdgroepen komt voort uit de Paraat-aanpak, een persoonsgerichte methodiek bedoeld om overlastveroorzakers uit de anonimiteit te halen in combinatie met het aanbieden van hulpverlening op maat. Deze aanpak is in 2012 geëvalueerd en heeft geleid tot de vernieuwde aanpak problematische jeugdgroepen waarover de raad per brief met kenmerk OS12.3027255 is geïnformeerd.

Vanwege het invoeren van het gebiedsgericht werken, de WIJ-teams, het landelijke 7-stappen model problematische jeugdgroepen en de per 1 januari 2017 ingevoerde groepsscan van de politie heeft in juni 2016 een actualisatie van deze vernieuwde aanpak plaatsgevonden.

De aanpak treedt pas in werking als door de lokale vierhoek (lokale driehoek van burgemeester, politie en Openbaar Ministerie aangevuld met de wethouder jeugdbeleid) is vastgesteld dat er sprake is van een problematische jeugdgroep in een wijk. De aanpak heeft tot doel:

- Het terugdringen en stoppen van de overlast in de wijk en op de hangplekken waar een jeugdgroep zich bevindt en manifesteert;

- Het opstarten of voortzetten van een gezinsaanpak en indien nodig opschalen naar gedwongen kader;
- Het bieden van toekomstperspectief aan jongeren door de aanpak van problemen op diverse leefgebieden (doorbreken negatieve spiraal);
- Het voorkomen van nieuwe aanwas;
- Het uiteen laten vallen groep;
- Het bieden van zorg op maat voor gezin en de jongere;
- Zicht krijgen op de mogelijkheden binnen het strafrechtelijk kader.

Privacy

Binnen de aanpak werken wij samen met onze ketenpartners volgens de richtlijnen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en het privacyreglement van het Veiligheidshuis. Daarnaast vragen wij gedurende de aanpak continue aandacht voor eventuele privacyaspecten.

Groninger model

Uitgangspunt van de aanpak problematische jeugdgroepen is het landelijke 7-stappen model, waarmee wij vanaf 1 januari 2017 werken. Het model is niets meer en minder dan een procesbeschrijving van de logische stappen die nodig zijn om jeugdgroepen in beeld te brengen, om te bepalen hoe een jeugdgroep aan te pakken en om de jeugdgroep ook daadwerkelijk aan te pakken. Het model ziet er als volgt uit:

Wij hebben dit model vertaald naar de Groningse situatie op basis van de praktijkkennis die wij tijdens de pilotperiode hebben opgedaan. In bijlage 2 vindt u een procesbeschrijving van het 7-stappen model en de acties die wij lokaal aan elke stap uit het model hebben verbonden en de rollen die de verschillende sleutelfiguren hierin hebben.

Problematische jeugdgroep en rol lokale vierhoek

Conform het 7-stappen model is er pas sprake van het inzetten van de aanpak problematische jeugdgroepen als de lokale vierhoek hierover formeel een besluit heeft genomen.

Dit besluit neemt de vierhoek aan de hand van een vast format, het zogenaamde concept plan van aanpak (de stappen 3 en 4 uit het 7-stappen model). Dit plan van aanpak bevat:

- een situatieschets (stap 1)
- de uitkomsten van de groepsscan van de politie aangevuld met informatie van ketenpartners (stap 2)
- een probleemdefinitie (stap 3)
- beoogd resultaat van de aanpak (stap 3)
- de acties en interventies op kortere en langere termijn (stap 3)
- een advies en prioritering (stap 4 in het 7-stappen model)
- het besluit

Indien de beoogde resultaten van de aanpak zijn gehaald en er dus geen sprake meer is van een problematische jeugdgroep, dan neemt de lokale vierhoek het besluit om de aanpak voor deze specifieke problematische jeugdgroep te beëindigen. Wij houden de individuele jongeren dan nog wel via de wijkagent en het WIJ-team in de betreffende wijk in beeld en daar waar nodig zetten wij interventies gericht op de jongere zelf en eventuele gezinsregie voort.

Groepsscan

Het vertrekpunt van het plan van aanpak is de groepsscan van de politie. De groepsscan gaat uit van de input van de wijkagent en koppelt daar waardevolle systeeminformatie aan vast. Dit wil zeggen alle informatie die is vastgelegd in de (computer-)systemen van de politie over de personen in die groep. Zo ontstaat een meer veredeld beeld van de groep en is er meer en betere informatie voorhanden dan voorheen, denk hierbij bijvoorbeeld aan het aantal zorgmeldingen of het recidiverisico. Deze groepsscan vullen wij aan met informatie over de groep en de individuele groepsleden van ketenpartners. Hierdoor ontstaat een zo compleet mogelijk beeld van de groep als het gaat om:

- Samenstelling: aantal jongeren, naam, leeftijd, woonplaats, gezinssituatie, reeds ingezette hulpverlening/gezinsregie;
- Criminaliteitsaspecten: is er bijvoorbeeld een proces verbaal opgemaakt en waarvoor;
- Risicotaxatie: is er een verhoogd risico op recidive, gemeten volgens het landelijk meetsysteem jeugdstrafrecht;
- Groepsaspecten: welke kenmerken heeft de groep als geheel, opereren ze als één groep of juist in verschillende kleinere groepen en in welke samenstelling(en).

Plus Min Mee methodiek

Als de groep eenmaal in beeld is gebracht zetten wij ook de Plus Min Mee methodiek in, die is ontwikkeld om inzicht te krijgen in de groepsdynamiek en de specifieke rol en positie die elke jongere in de groep inneemt. Op basis hiervan kunnen wij dan vrij precies bepalen voor welk gedrag deze jongeren vatbaar zijn en welke individuele en groepsinterventies noodzakelijk en zinvol zijn om dit gedrag te bevorderen dan wel te voorkomen. De methodiek heeft het puberbrein als uitgangspunt, hetgeen de effectiviteit van de methodiek verhoogt. Daarnaast is de methodiek flexibel en laat toe dat interventies tussentijds aangepast worden aan veranderende omstandigheden.

Inmiddels hebben wij alle betrokken medewerkers van onze ketenpartners die te maken hebben met problematische jeugdgroepen in hun wijk getraind in deze methodiek, zodat alle betrokkenen vanuit hetzelfde gedeelde beeld van de groep werken. Indien nodig trainen wij in de toekomst ook andere medewerkers van ketenpartners hierin.

Aan de methodiek is ook een applicatie verbonden, waarin de betrokken ketenpartners informatie over de betreffende groep en individuele jongeren met elkaar delen. Dit kunnen signalen zijn over bijvoorbeeld hangplekken, schooluitval, gedrag of de (positieve of negatieve) aanwezigheid van een jongere bij een sportactiviteit of buurtsoos. Maar ook om afspraken die ketenpartners met de jongere en ouders/verzorgers hebben gemaakt, zodat ketenpartners deze afspraken ook onafhankelijk van elkaar kunnen handhaven. Een voorbeeld: met een jongere is afgesproken dat hij na 22.00 uur niet meer op straat is. De politie signaleert de betreffende jongere echter om 01.00 's nachts, spreekt hem daar op aan en meldt dit in de app. De overige ketenpartners die bij deze jongere betrokken zijn kunnen op basis van deze melding de jongere hier de volgende ochtend direct op aanspreken. De jongere ervaart dat als hij zich niet aan de afspraak houdt dit niet onopgemerkt blijft. Daarnaast is de applicatie bedoeld om de 'straatwaarheid' (het verhaal dat de jongeren elkaar vertellen) te onderscheiden van de 'echte waarheid', zodat er bij de ketenpartners geen ruis ontstaat over wat er daadwerkelijk is voorgevallen en dat jongeren niet weggelaten met onwaarheden en een verdraaiing van de feiten. De app is beveiligd en alleen toegankelijk voor geautoriseerde medewerkers van ketenpartners.

Onderdeel van de Plus Min Mee methodiek is de zogenaamde 'burgemeestersbrief'. Dit is een aan de jongere en bij minderjarigen ook aan hun ouder(s)/verzorger(s) gerichte brief van de burgemeester, namens de samenwerkende ketenpartners. Wij overhandigen deze brief persoonlijk aan de betreffende jongere. Vaak is diegene die de brief overhandigt goed bekend met de jongere en de situatie van de jongere en het gezin.

In deze brief geeft de burgemeester aan dat het hem bekend is dat de jongere deel uitmaakt van een groep die overlast in de wijk veroorzaakt en dat hij de afgelopen periode namens de ketenpartners de opdracht heeft gegeven om informatie over deze groep te verzamelen. Tot slot vraagt hij nadrukkelijk aan de jongere om tijdens de overhandiging van de brief te reageren op de inhoud van de brief.

Met deze brief brengen wij dus niet alleen de jongere en de ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte van het feit dat wij gegevens verzamelen over de jongere en de groep als geheel, maar de brief dient ook als waarschuwing: als je zo doorgaat, zijn wij genoodzaakt hier tegen op te treden. De belangrijkste reden voor het uitdelen van een 'burgemeestersbrief' is echter om in gesprek te komen en te blijven met de jongere en er achter te komen wat de jongere nodig heeft om uit de groep te stappen en beslissingen te nemen die een positieve invloed hebben op zijn toekomst.

Ketenpartners

Bij de start van de pilot is afgesproken dat de gemeente in de persoon van de gebiedsmanager en WIJ Groningen in de persoon van de WIJ-manager eindverantwoordelijk zijn voor de aanpak van eventuele problematische groepen in de wijk. Dit om misverstanden in de aansturing, in de rollen en in de prioritering te voorkomen. De opdrachtgever is altijd de lokale vierhoek, die naast het vaststellen van het concept plan van aanpak, ook besluiten neemt over het wijzigen en beëindigen van de aanpak, eventuele capaciteitsvraagstukken en andere ter zake doende kwesties.

Bij het vermoeden van een problematische jeugdgroep in een wijk schakelen de gebiedsmanager en WIJ-manager het Veiligheidshuis in als procesregisseur en informatiemakelaar (zie ook paragraaf *rol Veiligheidshuis*). Het Veiligheidshuis start in nauwe samenwerking met de beide eindverantwoordelijken een regiegroep en een

werkersgroep op en zorgt ervoor dat de ketenpartners die bij de aanpak betrokken en/of nodig zijn of zouden moeten zijn hierbij aanschuiven.

De regiegroep bestaat uit de gebiedsmanager, WIJ-manager, ondersteuner vanuit het gebiedsteam en medewerkers van de politie, het Veiligheidshuis en de afdelingen OOV en Zorg en Veiligheid van de gemeente. Doel van de regiegroep is om de werkers in de wijk in staat te stellen de benodigde inzet en expertise te kunnen leveren, de voortgang van de aanpak te bewaken, mee te denken over alternatieve strategieën en het oplossen van eventuele knelpunten of als dat niet lukt deze voor te leggen aan de lokale vierhoek.

De samenstelling van de werkersgroep is afhankelijk van de samenstelling van de problematische jeugdgroep. En hangt onder meer af van welke ketenpartners al bij deze jongeren betrokken zijn (de zogenaamde eerste schil) en welke ketenpartners de deskundigheid kunnen leveren voor specifieke vraagstukken die binnen de aanpak spelen (de zogenaamde tweede schil). Dit onderscheid hebben wij gemaakt vanuit efficiency overwegingen, zodat niet altijd alle ketenpartners bij bijeenkomsten van de werkersgroep aanwezig hoeven te zijn. Het Veiligheidshuis zit de bijeenkomsten voor en zorgt voor een goede afstemming van de informatiestromen en bewaakt de voortgang van de gemaakte afspraken.

Rol Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis is de spreekwoordelijke spin in het web binnen de aanpak problematische jeugdgroepen. Het Veiligheidshuis brengt de juiste ketenpartners bij elkaar, verzamelt en analyseert informatie, geeft advies en bewaakt de gemaakte afspraken. Daarnaast organiseert het Veiligheidshuis de eerdergenoemde werkersgroepen, waar verschillende ketenpartners informatie uitwisselen en een gezamenlijk concept plan van aanpak opstellen. De uitvoering van dit concept plan van aanpak ligt bij de ketenpartners. Het Veiligheidshuis voert procesregie en monitort de voortgang.

Omdat het Veiligheidshuis Groningen een regionaal samenwerkingsverband tussen justitiële partners, zorginstellingen en gemeenten is, kan de kennis en ervaring die het afgelopen jaar met de aanpak problematische jeugdgroepen en de Plus Min Mee methodiek is opgedaan ook eenvoudig ingezet worden bij andere gemeenten in de provincie Groningen. Dit gebeurt ook al.

Resultaten

In 2017 waren er vijf jeugdgroepen actief in de stad Groningen. De aanpak van twee van deze groepen is beëindigd. De problematische jeugdgroep Centrum is uit elkaar gevallen en bij de jeugdgroep Atensheerd bleek al snel dat er geen sprake was van een problematische jeugdgroep, maar van overlast van enkele individuele jongeren.

De aanpak van de problematische jeugdgroep in Paddepoel, een samenvoeging van de scootergroep en de hinderlijke groep Paddepoel, loopt ook in 2018 door. Net als de aanpak van de problematische jeugdgroep Beijum.

In de wijk Vinkhuizen was en is geen sprake van een problematische jeugdgroep. Er bevinden zich daar echter wel een aantal risicjongeren. Deze risicjongeren hebben wij binnen de pilot aanpak problematische jeugdgroepen en samen met onze ketenpartners WIJ Vinkhuizen, Veiligheidshuis, politie, VO-WIJ team, Halt, basisscholen, leerplicht en Backbone05 in kaart hebben gebracht in het zogenaamde risicjongerenoverleg. WIJ Vinkhuizen voert hierover de

regie. In dit overleg bespreken de ketenpartners individuele jongeren of voorvallen in de wijk. Het doel is om een jongere zo snel mogelijk iets te kunnen bieden. Dat kan een licht aanbod zijn, bijvoorbeeld dat een jongere naar backbone gaat voor een leuke en zinvolle vrijetijdsbesteding. Of een zwaarder aanbod, zoals een casemanager jeugd van het WIJ-team en alles daar tussen in. Het overleg verloopt goed. Iedereen is betrokken en voelt zich verantwoordelijk. Het team is divers samengesteld en vult elkaar mede daarom goed aan.

Actuele situatie

Op dit moment (peildatum juni 2018) is het relatief rustig in de wijk Paddepoel. De jeugdgroep heeft positief gereageerd op de interventies, onder meer op het gebied van sport. Bijna alle jongeren voetballen meerdere keren per week bij de sportactiviteit van het jongerenwerk. En zijn vanuit het WIJ-team op acht gezinnen regievoerders ingezet. Het idee is om na de zomer 2018 een afweging te maken of de aanpak voor deze specifieke groep voortgezet dan wel beëindigd kan worden.

De problematische jeugdgroep Beijum baart ons zorgen, ondanks alle inzet die ketenpartners daar plegen. Hoewel de aanpak bij een deel van de jeugdgroep aanslaat, vinden er nog steeds ernstige voorvallen plaats waarbij sommige leden van deze jeugdgroep betrokken zijn. WIJ Beijum heeft regievoerders ingezet op vijf gezinnen. Daarnaast loopt er een strafrechtelijk traject voor een aantal jongeren.

Onlangs is besloten om ook voor de groep jongeren, die in Lewenborg voor overlast zorgt, de aanpak problematische jeugdgroepen in te zetten. Deze groep bestaat in wisselende samenstelling uit 43 jongeren, waarvan een deel ouder dan 18 jaar en waarvan er 33 bekend zijn bij de politie. Er is sprake van fors middelengebruik binnen de groep. De groep veroorzaakt overlast op verschillende locaties in de wijk. De jongerenwerkers van WIJ hebben zeer regelmatig contact met hen en zowel de jongerenwerkers, de straatjeugdcoaches, wijkagenten en stadstoezicht hebben de jeugd meermaals aangesproken. De jongeren zijn echter moeilijk aanspreekbaar op hun gedrag. Dit geldt ook voor sommige ouders.

Er is recentelijk een regiegroep problematische jeugd Lewenborg ingesteld, die de komende weken de vervolgstappen bepaalt, te weten de interventies op de kortere en langere termijn, en ter besluitvorming voorlegt aan de lokale vierhoek. De regiegroep Lewenborg komt de komende periode frequent bijeen.

Een groepsscan van de politie in Groningen-Zuid wijst uit dat daar waarschijnlijk ook een problematische jeugdgroep van zeven jongeren actief is. De groep wordt verdacht van diefstal en het plegen van inbraken. Wij leggen de lokale vierhoek hierover nog voor de zomer een concept plan van aanpak ter besluitvorming voor. De komende periode gebruiken wij om deze groepsscan te verrijken met informatie van ketenpartners over de groep en de individuele groepsleden.

Concluderend

Wij kijken terug op een leerzame pilotperiode, waarin wij samen met onze ketenpartners het landelijke 7-stappen model aan de lokale praktijk hebben getoetst.

Dit heeft het zogenaamde Groninger model opgeleverd, vanaf nu de standaard voor de aanpak problematische jeugdgroepen in onze stad. In het Groninger model is een belangrijke rol weggelegd voor de lokale vierhoek

als het gaat om het wel of niet inzetten, het prioriteren, het oplossen van eventuele knelpunten en het beëindigen van de aanpak. Meer dan voorheen stuurt de vierhoek de aanpak van dichtbij aan op basis van een actueel en ook door ketenpartners gedeeld beeld van de jeugdgroep.

Onze ervaringen met de Plus Min Mee methodiek en de daarbij behorende applicatie zijn positief. De methodiek heeft onze nieuwe inzichten gegeven in de manier waarop een jeugdgroep opereert en is samengesteld. En in het herkennen van gedragspatronen binnen een jeugdgroep, waardoor wij nu beter in staat zijn in te schatten langs welke lijnen een groep zich ontwikkelt. Wij blijven deze methodiek dan ook de toekomst gebruiken en trainen betrokken ketenpartners daar waar dat nodig is.

Vervolg

De geëvalueerde en vernieuwde aanpak problematische jeugdgroepen inclusief het gebruik van de Plus Min Mee methodiek brengen wij onder bij het reguliere gemeentelijke jeugd- en veiligheidsbeleid. Het Groningse model is vanaf nu dus inzetbaar in alle wijken en gebieden waar het vermoeden van de aanwezigheid van een problematische jeugdgroep bestaat of waar het bestaan van een problematische jeugdgroep via een groepsscan al is aangetoond. Daar waar nodig scherpen wij het Groningse model op basis van nieuwe ervaringen en inzichten aan, zodat het model altijd actueel en zo volledig mogelijk is. Het Veiligheidshuis vormt de constante factor in de aanpak, het voert de procesregie en het monitort de voortgang.

Bijlage 2 Tabel 7-stappen model

1. Signalen over groepsgedrag delen

Doel van deze stap: relevante signalen over problematisch groepsgedrag delen

<i>Wat gebeurt er?</i>	<i>Wie?</i>	<i>Voorstel:</i>	<i>Dit levert op:</i>	<i>Het vervolg is:</i>
<p>In deze fase wordt informatie gedeeld. Er zijn zorgen over jongeren, aangiften bij de politie of meldingen over overlast. Signalen kunnen in diverse (jeugd)overleggen aan de orde komen. Bespreking in regiegroep Veiligheid van betrokken Basisteam.</p>	<p>Overleg tussen procesregisseur jeugd van het Veiligheidshuis en de betrokken Operationeel Expert jeugd en gezin van de politie. Verder afstemming met beleidsmedewerker Zorg en Veiligheid, adviseur Openbare orde en veiligheid (OOV), gebiedsmanager en Wij-manager.</p>	<p>Kort voorstel aan teamleider OOV met verzoek opdracht aan politie te geven voor groepsscan en verrijking door procesregisseur jeugd</p> <p>Of een kort voorstel om te melden dat een groepsscan niet nodig is en wat dan wel afgesproken is.</p> <p>Besluit: door hoofd OOV met verzoek voor groepsscan aan betrokken chef van het basisteam of een ander voorstel voor vervolg.</p>	<p>Politie maakt groepsscan in opdracht van chef van het Basisteam politie</p>	<p>Als de scan terug is van de politie dan via hoofd OOV opdracht aan procesregisseur jeugd om deze scan te verrijken met informatie van andere ketenpartners</p>

2. Informatie verzamelen en verbinden.

Doel van deze stap is zorgdragen dat de juiste informatie op tafel komt om te kunnen bepalen of er sprake is van een problematische jeugdgroep of problematisch groepsgedrag. Opstellen gedeeld beeld en een richting van de aanpak.

<i>Wat gebeurt er?</i>	<i>Wie?</i>	<i>Voorstel voor de vierhoek</i>	<i>Dit levert op:</i>	<i>Het vervolg is:</i>
<p>De politie heeft een groepsscan samengesteld en het hoofd OOV geeft opdracht tot opstellen van een beeld en de grote lijnen van de aanpak.</p> <p>De gemeente zorgt via procesregisseur jeugd voor het verzamelen van aanvullende informatie bij ketenpartners.</p> <p>Gebruik maken van landelijke handreiking duiding problematisch jeugdgroep gedrag.</p> <p>Verrijken van de groepsscan, om de basis te leggen voor het maken van een integraal beeld in de volgende stap.</p>	<p>Procesregisseur jeugd, expert Politie (OE jeugd en gezin), Van de gemeente: beleidsmedewerker Zorg en Veiligheid, adviseur OOV en gebiedsmanager en de betreffende WIJ-manager.</p> <p>Ketenpartners wordt gevraagd op aanvullende informatie.</p> <p>Bij ketenpartners te denken aan: WIJ-team, Halt, jeugdreclassering, leerplicht, stadstoezicht. Afhankelijk van de problematiek kan het zo zijn dat bv een school betrokken is.</p>	<p>Voorstel voor de vierhoek waarin we aangegeven dat sprake is van een problematische groep. De vierhoek is lokale driehoek aangevuld met de wethouder Jeugd.</p> <p>Beeld van de groep en de problematiek en een zicht op richting/hoofdlijnen van de aanpak.</p> <p>Besluit: door vierhoek Opdracht voor inzetten aanpak problematische jeugdgroepen. Of niet, dan met een voorstel hoe te handelen.</p>	<p>Besluit door vierhoek met een opdracht voor het vervolg: concept plan van aanpak op te stellen en adviezen voor prioritering.</p>	<p>Dit is de start van de groepsaanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We stellen een werkersoverleg samen, onder leiding van de procesregisseur jeugd vaste deelnemers; politie, stadstoezicht, WIJ-team, jeugdstraatwerk, andere ketenpartners zo nodig. - We richten een regiegroep problematische jeugdgroep in olv de gebiedsmanager met verder: procesregisseur jeugd jeugdgroepen, WIJ-manager, beleidsmedewerker Zorg en Veiligheid adviseur OOV, expert jeugd en gezin van de politie - We gebruiken de PlusMin Mee methodiek - We gebruiken de applicatie straatcontact

3. Maken integraal beeld en concept Plan van Aanpak en

4. Adviseren en prioriteren

Doel van deze stappen: opstellen van een integraal beeld over de problematische jeugdgroep en het maken van een concept plan van aanpak op de groep en adviseren vierhoek over aanpak, prioritering en mogelijke knelpunten bij de aanpak.

<i>Wat gebeurt er?</i>	<i>Wie?</i>	<i>Voorstel voor vierhoek</i>	<i>Dit levert op:</i>	<i>Het vervolg is:</i>
<p>Nadere bepaling leden van de jeugdgroep, positie in de groep en interventies per persoon.</p> <p>Gebruik maken van Plus Min Mee methodiek en applicatie.</p> <p>Daarnaast domeinen in beeld brengen waarop acties nodig zijn, bijv op jeugdgroep, ouders, buurt, soos, school, middelengebruik, openbare ruimte. De handreiking bevat een handige checklist: groepskenmerken, impact op de buurt, criminaliteit en houding, psychosociale problematiek.</p> <p>Inzet burgemeestersbrief, die in persoon wordt uitgereikt aan jongere.</p>	<p>Werkersoverleg onder regie van procesregisseur jeugd</p> <p>Regiegroep olv manager gebiedszaken, verder bestaand uit procesregisseur jeugd, operationeel expert Jeugd en Gezin van de politie, beleidsmedewerker Zorg en Veiligheid, adviseur OOV en de WIJ-manager.</p> <p>Taak van de regiegroep is om de werkers in de wijk in staat te stellen de benodigde inzet en expertise te kunnen leveren, de voortgang van de aanpak te bewaken, mee te denken over alternatieve strategieën en het oplossen van eventuele knelpunten of als dat niet lukt deze voor te leggen aan de lokale vierhoek.</p>	<p>Door het opmaken van een (kort en krachtig?) document met de probleemdefinitie met daaraan opgehangen aanpak, type interventies en adviezen over de hoofdlijnen van overige maatregelen.</p> <p>Maakt duidelijk hoe de vastgestelde problematiek rondom de geprioriteerde jeugdgroep aangepakt en opgelost gaat worden.</p> <p>Gaat zo nodig in op capaciteitsproblemen en doet hiervoor een advies.</p> <p>Besluit: door vierhoek</p>	<p>Vastgesteld plan van aanpak, op basis bespreking in de vierhoek.</p> <p>Besluit over de adviezen en prioritering en daarmee concept definitief.</p>	<p>Stap 3 en 4 in een keer</p> <p>Opdracht: aan gebiedsmanager en regiegroep tot uitvoering van aanpak.</p>

5. Uitwerken Plan van Aanpak

6. Uitvoeren en monitoren Plan van aanpak

Doel van deze stappen: uitwerken, uitvoeren, bijsturen van plan van aanpak

<i>Wat gebeurt er?</i>	<i>Wie?</i>	<i>Voorstel:</i>	<i>Dit levert op:</i>	<i>Het vervolg is:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Met betrokken ketenpartners opstellen interventies per jongere en opstellen en uitvoeren van overige maatregelen, gericht op groep en/of omgeving, sociaal, fysiek. - Zorgen dat alle betrokken ketenpartners conform plan hun bijdrage leveren aan de aanpak van de jeugdgroep en het volgen van de uitvoering, als input voor sturing en eventuele bijstelling van de probleemdefinitie en/of het plan van aanpak. - in beeld houden van dynamiek binnen de groep - Rapporteren aan de vierhoek	<p>Werkersoverleg onder regie van procesregisseur jeugd</p> <p>Regiegroep olv manager gebiedszaken.</p>	<p>Tussentijdse rapportage over de stand van zaken.</p> <p>Verloop interventies en uitvoering overige maatregelen.</p> <p>Besluit: door vierhoek</p>	<p>Doorlopende uitvoering interventies en maatregelen.</p>	<p>Stappen 5 en 6 bestrijken een langere periode en is een doorlopend proces.</p>

7. Afronden en evalueren

Doel van deze stap: beëindigen aanpak problematische jeugdgroep

<i>Wat gebeurt er?</i>	<i>Wie?</i>	<i>Voorstel:</i>	<i>Dit levert op:</i>	
bepalen of de aanpak van de jeugdgroep gestopt kan worden, waarbij – als dat zo is – zorg gedragen wordt voor een evaluatie en het waar nodig beleggen van resterende actiepunten en begeleiding.	Regiegroep olv manager gebiedszaken stelt een voorstel op.	Het voorstel voor de vierhoek verwijst naar het plan van aanpak, blikt terug, bevat een evaluatie en beschrijft de overdacht aan de staande organisatie. Besluit: door vierhoek	Beëindiging groepsaanpak van deze jeugdgroep.	